

Verksamhetsberättelse 2022

Alltid på barnens sida!

I RBU samlas barn och unga med funktionsnedsättning och deras närstående. RBU arbetar för att alla barn och unga med rörelsehinder ska ha ett fullgott liv med möjlighet att leva som andra.

Vi inom RBU kämpar för att varje individ ska kunna maximera sitt liv – inte förrän det målet har uppnåtts kommer vi att känna oss nöjda. Det här gör vi genom att driva frågor, påverka politiker, informera och förändra attityder.

Intressepolitiskt påverkansarbete

Fortsatt fokus på LSS och personlig assistans under valåret 2022

RBU har prioriterat kampen för LSS och personlig assistans under flera år. LSS betyder mycket för många medlemmar. Under 2022 har det intressepolitiska arbetet haft fortsatt fokus på assistansfrågan, men även på aktuella och viktiga frågor som skola, hjälpmedel, bilstöd och rätten att få leva ett liv som andra.

2022 har varit ett valår. RBU har jobbat hårt med att lyfta RBU:s frågor. I början på året var det osäkert hur Coronapandemin skulle komma att påverka verksamheten och om ett eventuellt deltagande i Almedalens politikerveckan på Gotland skulle vara möjligt. Under året togs de flesta pandemirestriktioner och allmänna råd bort gällande Corona, vilket inneburit att samhället har öppnat upp för fysiska träffar. Almedalsveckan har därför ägt rum som vanligt. RBU har deltagit.

Under årets Almedalsvecka har RBU bland annat träffat politiker från olika partier och arrangerat en partidebatt mellan S och M, där frågor som assistans och bilstöd debatterades.

I samband med Almedalen släpptes RBU:s nya kampanj ”Svensk lag skyddar alla barn. Men det struntar Försäkringskassan i”. Kampanjen lyfter svårigheten för barn med funktionsnedsättning att få rätt gentemot Försäkringskassan i ärenden gällande LSS. Detta trots att ett stort behov av stöd och hjälp kan påvisas och att LSS som lag är en rättighetslag. Kampanjen har verkligen fått människor att reagera.

RBU:s förbundsordföranden har träffat företrädare för samtliga riksdagspartier inför valet i september.

RBU har i Aftonbladet skrivit ett debattinlägg om Försäkringskassans sätt att bemöta och behandla ansökningar om insatser enligt LSS. Inlägget fick mycket bra spridning och mottagande.

RBU:s förbundsordföranden har skrivit en debattartikel i Assistanskoll om ett avsmalnat föräldraansvar inom assistansen och blivit intervjuad av Sveriges Radio P4 Blekinge om Försäkringskassans hårdare linje med merkostnader.

RBU har stått bakom Fremias kampanj ”Rimliga villkor”, som bland annat uppmärksammar bristen på personliga assistenter och möjligheten att få beviljade insatser utförda. Kampanjen innehåller fyra filmer och belyser både assistenternas oerhört viktiga arbete och situationen för olika personer som har insatsen personlig assistans. På initiativ av RBU har en film med barnperspektivet tagits fram.

RBU har godkänt den alternativa rapporten till FN:s barnrättskommitté. Ett jobb Unicef har gjort tillsammans med RBU och flera andra organisationer.

Förbundsordföranden har intervjuat skolministern Lotta Edholm samt socialtjänstministern Camilla Waltersson Grönvall. Intervjuerna släpptes på den internationella funktionshindersdagen.

Inför valet släppte RBU en informationsfilm där förbundsordföranden delade med sig hur RBU upplevt arbetet som de olika partierna gjort de senaste fyra åren. Filmen spelades in i Folkspels studio, Göteborg. Filmen fick ett bra mottagande där många tackade för en bra och informativ film som underlättade för dem i deras funderingar inför valet.

Utredningar

Utredningen om ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans har pågått under året. En särskild utredare, Lars Lööv, har fått i uppdrag av regeringen att analysera och föreslå hur personlig assistans ska organiseras i ett statligt huvudmannaskap. RBU har bland annat tagit del av utredningens arbete, deltagit i en hearing och framfört synpunkter. Frågor har även ställts till utredaren genom ett pressmeddelande.

Under året har en utredning om ett enklare och ändamålsenligt bilstöd tillsats av regeringen (S 2022:15). I utredningens expertgrupp finns RBU:s förbundsjurist med tillsammans med företrädare från bland annat Trafikverket.

Gemenskap

Omtyckt lägerverksamhet

Riksförbundets läger är en uppskattad del av RBU:s verksamhet sedan många år. Tack vare full finansiering av planerad lägerverksamhet från Stiftelsen Sunnerdahls Handikappfond har RBU kunnat erbjuda medlemmarna flera läger i år.

Under sommaren har det genomförts två ungdomsläger och två familjeläger. Lägren arrangerades på Mättinge i samarbete med Stiftelsen Valjeviken.

Familjeläger på Mättinge 2022.

Ungdomslägren har haft teman Musik och Prova på Fritid/Äventyr och haft elva respektive 12 deltagare. Familjelägren har erbjudit plats för åtta respektive sju familjer.

Utöver de fysiska lägren har RBU arbetat vidare med det digitala lägerspåret. RBU har med hjälp av Funkibator erbjudit digitala alternativ till medlemmar i målgruppen bestående av tre digitala läger, ett nyårsläger, ett sommarläger och ett höslavsläger. Sammanlagt deltog 39 deltagare.

Digitala ungdomsträffar

Under både vår och höst har medlemmar erbjudits kostnadsfria digitala mötestillfällen med olika teman. Dessa hölls vid 12 tillfällen och lockade totalt 126 deltagare.

Den årliga utmärkelsen Guldrullen

Guldrullen är ett årligt pris som delas ut till en fysisk eller juridisk person som på ett förtjänstfullt sätt under senaste kongressperioden verkat för att förbättra villkoren för barn och unga med rörelsehinder och deras familjer. Pristagaren ska vara medlem i RBU och kan vara en enskild person, en medlemsförening eller en verksamhet inom RBU.

2022 tog Natalie Eneke från RBU Skåne emot Guldrullen med motiveringen:

”Natalie har en stark drivkraft i frågor som rör barns och ungdomars rättigheter och möjligheter att vara en självklar del av samhället. Hennes offentliga engagemang för målgruppen började när hon lämnade in ett Malmöinitiativ med namnet ”Handikappanpassade gungor till varje temalekpark”, ett förslag som kommunen har beslutat ska genomföras. Natalie är en röststark opinionsbildare och hennes budskap är enkelt: Malmös lekplatser ska vara till för alla! Natalie Eneke är en stark ambassadör för barns rätt till en meningsfull fritid. Hennes ihärdiga engagemang för alla barns inkludering och integration är angeläget och inspirerande!”

Natalie Eneke, vinnare av Guldrullen 2022.

Kunskap

RBU-forum och påverkansarbete, funkisaktivism och LSS

Under år 2022 kunde RBU-forum återigen genomföras fysiskt. RBU-forum, som utgör tillfälle för förtroendevalda och medlemmar att byta erfarenheter och kompetensutvecklas, ägde rum på Scandic Alvik i Stockholm, med temat påverkansarbete. Forumet tidigarelades till den 13–14 maj med anledning av valet i september. Allt för att kunna fungera som möjlighet till inspiration, dialog och erfarenhetsutbyte inför valupptakten. Förbundsordföranden och kansliet föreläste om bland annat förestående lagändringar inom LSS och om hur RBU sedan lång tid varit med i att påverkat till dessa. Vidare fanns föreläsningar om hur driva påverkansarbete genom att exempelvis jobba med att skriva bra debattartiklar och få ut sitt budskap.

För första gången testades arrangemangsmodulem i medlemssystemet genom att anmälan till forumet kunde göras direkt via Membersite min sida/arrangemang.

I anslutning till den internationella funktionshinderdagen i december arrangerades lokala manifestationer i Stockholm, Skåne och Östergötland. Förbundsordföranden medverkade i Stockholm och höll tal. Intervjuer med både skolministern Lotta Edholm och socialtjänstministern Camilla Waltersson Grönvall släpptes på den internationella funktionshindersdagen.

RBU:s nya förbundsordföranden Johan Klinthammar har medverkat vid ett antal årsmöten ute i våra distrikt och föreläst om LSS och RBU:s intressepolitiska arbete.

Externa arrangemang

RBU:s förbundsordförande har bland annat deltagit i panelsamtal på konferensen ”Personlig assistans i Norden – framgångssagan och utmaningarna” som kooperativets JAG arrangerat.

Särskilda händelser under året

Covid-19-restriktioner och kriget i Ukraina

Coronavirusets framfart i Sverige har dominerat under en mycket lång tid och haft stor inverkan på hela RBU:s verksamhet. Den 9 februari 2022 togs de flesta pandemirestriktioner och allmänna råd bort och verksamheten har successivt kunnat återgå till det normala. Vissa råd och rekommendationer har funnits kvar under året men inga deltagarbegränsningar, vaccinationsbevis och krav på avstånd mellan sällskap har. Senare i februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina. Rysslands invasion har orsakat stort mänskligt lidande och stora konsekvenser för säkerhetspolitik och ekonomi. Det har även fått konsekvenser för RBU:s ekonomi.

Stärkt rätt till personlig assistans – riksdagen har beslutat om lagändringar i LSS

Under året 2022 har regeringen lagt förslag till riksdagen på lagändringar som innebär att fler beräknas få rätt till personlig assistans, främst barn och personer med psykisk funktionsnedsättning. Till grund för förslagen ligger utredningen Stärkt rätt till personlig assistans som i maj 2021 kom med förslag om stärkt rätt till personlig assistans för tillsyn, egenvård och föräldraansvar. Fredrik Malmberg har varit utredare och RBU har genom sin förbundsordförande varit med i arbetet som förordnad expert till utredningen. Lagändringarna har trätt i kraft efter utgången av året, dvs den 1 januari 2023. RBU som under lång tid fokuserat mycket på LSS och rätt till personlig assistans för barn kan se att påverkansarbetet har givit resultat.

Johan Klinthammar – RBU:s nye förbundsordförande

Förbundsordförande Johan Klinthammar, som tagit över som ordförande i december 2021, har fortsatt i rollen under året. Rollen som vice förbundsordförande har varit vakant. Ledamoten Catrin Marklund har under året meddelat förhinder att delta i styrelsearbetet.

Styrelsen har härutöver bestått av de ordinarie ledamöterna Anne-Lie Jordansson, Jörgen

Carlsson, Jan Myhrman, George Rocksten, Mikael Wångmar samt Maria Norrman. Suppleanter i styrelsen har under året varit Gisela Anderholm Hansson, Andreas Rung samt Therese Lagerman.

RBU-forum 2022.

Verksamhet

Distriktsföreningar och lokalföreningar

RBU bestod den 31 december 2022 av 36 medlemsföreningar, varav 24 distriktsföreningar och 12 lokalföreningar.

Kansliet

RBU:s förbundskansli, som stöttar riksförbundets och distriktens arbete, har med anledning av hävda covid-19-restriktioner successivt under året kunnat återgå till att arbeta på kansliet i stället för att arbeta hemifrån. Under pandemin har kansliet fått både kunskap om och vana vid att använda digitala verktyg för kommunikation och oneline-möten. Kansliets personal har, liksom hos de flesta andra arbetsgivare, haft fortsatt möjlighet att delvis arbeta på distans/hemifrån, något som upplevts positivt och i linje med vad som gäller på en modern arbetsplats.

Tjänsten som kommunikatör har delvis varit vakant på kansliet under året.

Rekryteringsarbete har pågått. I avvaktan på att kunna tillsätta tjänsten har kansliet haft hjälp av distriktsföreningen RBU Stockholms kommunikatör, vilket varit till stor hjälp och mycket uppskattat. Kansliet har vidare arbetat

med att kunna dra i gång ett verksamhetsutvecklingsprojekt.

Under året har kansliet lanserat RBU:s webbutik för profilprodukter och informationsmaterial. Butiken nås från rbu.se och produkterna lagerhålls och distribueras från riksförbundets kansli.

Arbetet med att utveckla medlemsförmånen Fråga juristen har fortsatt under året. Målet är utökad service till fler medlemmar då RBU ser ett behov hos många medlemmar att kunna få mer hjälp i juridiska frågor. Frågor till juristen

har under året bland annat handlat om egenvård, föräldraansvar, rätt till stöd i skolan, LSS och assistansersättning.

Arbetsgrupper för utveckling av verksamhet

Under året har styrelsen fortsatt att arbeta i olika arbetsgrupper, bestående av styrelseledamöter samt kanslipersonal.

Ny arbetsgrupp, Utredning vuxensektion, har tillsatts och haft möten. Ytterligare ny arbetsgrupp har tillsatts, arbetsgruppen inför kongress 2023. Bland övriga arbetsgrupper finns arbetsgruppen för långsiktigt hållbar ekonomi/insamling, som har haft fokus på implementeringen av en styrmodell för förbundsstyrelsen; arbetsgruppen för juridik, som har fortsatt sitt arbete med att utveckla verksamhetsområdet samt arbetsgruppen för intressepolitik, som bland annat arbetat med frågor inför årets valrörelse.

En arbetsgrupp som endast delvis varit verksam under året är arbetsgruppen för medlemsrekrytering/verksamhetsutveckling.

Kommunikation

Rörelse

Medlemstidningen Rörelse utkom under året med sex nummer. Varje utgåva har haft ett fördjupande tema. Aktuella teman har bland annat varit valåret, dvs ”sätta dagordningen” inför valet, idrott, mode och anhörig. Margaretha Holmqvist har under året varit redaktör. Graffoto AB har svarat för den grafiska formgivningen och Norra Skåne Offset AB har anlitats som tryckeri. Annonssäljare har varit Bengtsson och Sundström Media.

Digitala kanaler

Att utveckla och öka den digitala närvaron är viktigt för RBU och arbetet har fortsatt under året. RBU är aktiv på Facebook, med 5 607 följare i slutet av året, och på LinkedIn. RBU:s relativt nystartat instagramkonto hade 1 015 följare i slutet av 2022.

Ny broschyr och webbutik lanseras

Arbetet med att få klart broschyren RBU:s mål har pågått under året. Broschyren har färdigställts och går nu att beställas i RBU:s nya webbutik. Webbutiken, som nås via rbu.se, har lanserats och innehåller olika profilprodukter och informationsmaterial för beställning. Det finns även möjlighet att köpa ett fint fysiskt presentkort på valfritt medlemskap i RBU.

Ny broschyr: RBU:s mål

Samarbeten och insamling

Företagssamarbeten och andra insamlingsvägar

Samarbetet med Thule Group har fortsatt under året. RBU har erhållit finansiellt stöd till verksamheten. Thule är en otroligt viktig och uppskattad samarbetspartner.

Folkspel har anordnat och bjudit in till nätverksträff i Göteborg, vilket givit RBU flera nya kontakter. Samarbetet med Folkspel fortsätter.

Det treåriga samarbetet med ICA Maxi Region Öst har löpt på fram till årsskiftet.

RBU har också fått gåvor och testamenten samt mottagit insamlingar som privatpersoner startat via Facebook.

En ung RBU-medlem, med egen funktionsnedsättning, har meddelat att han vill skänka pengar till RBU:s sk medlemsfond. Han har skapat i keramik, vilket sålts och del av behållningen har skänkts till RBU:s medlemsfond. Beloppet uppgår till nästan 10,000 kr. Mycket uppskattat. Alla som är medlemmar i RBU kan ansöka om medel från denna fond.

RBU Barnhjälpen Tanzania

RBU driver sedan många år ett projekt för att bygga upp och stötta en föräldraförening för barn och unga med ryggmärgsbräck/hydrocefalus i Tanzania. Projektet drivs via MyRight och av en grupp ideellt engagerade RBU:are. Medel har tidigare samlats in till inköp av nya barnrullstolar samt till uppförande av ett ”House of hope”. Under 2022 har ytterligare 6 500 kr samlats in via fikaförsäljning till förmån för Barnhjälpen Tanzania att användas till motsvarande kommande ändamål.

Andra samarbeten

RBU har under 2022 varit medlem i Nätverket för Barnkonventionen, MyRight, IFSBH, ABF, regeringens barnrättsdelegation, Mobilitetscenter, Giva Sverige, DRDS (Disability Rights Defenders Sweden) samt Ideell Arena.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

RBU arbetar för en långsiktig stabil ekonomi med mål om att intäkterna ska matcha kostnaderna. Under året har arbetet mot en ekonomi i balans pågått och förbundsstyrelsen har fortsatt sitt arbete med att ta fram en modell för styrelsen för att kunna styra hur förbundets resurser används så effektivt som möjligt.

2022 budgeterades för ett underskott på – 353 300 kr efter utnyttjande av ändamålsbestämda och avsatta medel. Detta underskott avsågs att finansieras av balanserat kapital. Vid årets slut visade motsvarande resultat i stället på + 570 100 kr i överskott. En positiv avvikelse med 923 400 kr som väsentligen förklaras av två faktorer; dels en oväntad utbetalning av överskott från Folksam Plan på 833 700 kr, dels att kommunikatörstjänsten på förbundskansliet varit vakant under del av året.

Ytterligare positivt är att lägerverksamheten, framför allt med bidrag från Sunnerdahls stiftelse, i princip varit helt finansierad.

Utmaningen för RBU är medlemsantalet som minskat vilket påverkar intäkterna, samt insamlingsresultatet som alltid är en springande punkt för ekonomin i RBU.

Vi tackar våra samarbetspartners för ett gott samarbete under 2022:

RBU:s vision

Ett rättvist samhälle och ett utvecklande liv för barn och unga med rörelsehinder.